

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1916.

Första kammaren.

Nr 89.

Onsdagen den 7 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades protokollen för den 31 nästlidne maj och den 1 innevarande juni.

Anmäldes och bordlades bevillningsutskottets betänkanden:

nr 43, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående skattefrihet för ersättning eller understöd, som av staten utgives enligt förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m., dels ock en i ämnet väckt motion;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 26 § 1, 3 och 4 mom. och om tillägg till 42 § i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin; samt

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 192 och 193 för maldrycker och mjöd i gällande tulltaxa.

Anmäldes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 213, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående omorganisation av statens fiskeriedministration;

nr 214, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av områden från kungsladugården Skälby i Kalmar län;

nr 221, angående reglering av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärenden;

nr 222, angående vissa ändringar i gällande stat för veterinärinrättningen i Skara;

nr 223, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående eftergivande av en kronans fordran på grund av borgen för betalning av från kronoskog sålt virke m. m.;

nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ut-

betalande av visst belopp såsom lösen för vissa äldre hamnbyggna-
der vid Kiviks hamn i Kristianstads län;

nr 225, angående upplåtande av änkesäte åt Hennes Kungl. Hög-
het Kronprinsessan;

nr 226, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående an-
ställande under år 1916 av ökat antal extra skogsingenjörer och
extra tillsyningsmän för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens
och Norrbottens läns kustland;

nr 227, angående statsbidrag till kostnader för laga skifte i
Killinge by i Norrbottens län;

nr 228, i anledning av Kungl. Maj:ts propositon angående för-
säljning av den inom staden Marstrands hamnområde belägna Hed-
vigsholmen eller Kvarnholmen m. m.;

nr 229, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
försäljning till Stockholms läns landsting av ett område av krono-
egendomen Mörby i Stockholms län;

nr 230, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åt-
skilliga med den pågående avvittningen inom Västerbottens läns lapp-
mark sammanhängande förhållanden samt en i ämnet väckt moti-
on;

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-
säljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från
sådana egendomar; samt

nr 232, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-
säljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från
sådana egendomar.

Vid föredragning av statsutskottets nästlidna dag bordlagda
memorial:

nr 148, angående fastställandet av postverkets stat för drift-
kostnader för år 1917,

nr 149, angående fastställande av telegrafverkets stat för drift-
kostnader för år 1917, och

nr 150, angående beviljandet för innevarande riksdag av ökat
belopp till gratifikationer åt tjänstemän hos statsutskottet,

bifölls vad utskottet i dessa memorial hemställt.

*Författnings-
förslag om
krigskonjunk-
turskatt.*

Föredrogs och företogs punktvis till avgörande bevillningsut-
skottets sistlidna dag bordlagda memorial, nr 41, i anledning av
kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande, nr 40, i
anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förord-
ning om krigskonjunkturskatt, dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom proposition, nr 241, av den 5 maj 1916 hade Kungl.
Maj:t föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat för-
slag till förordning om krigskonjunkturskatt.

I motion, II: 321, av friherre *Palmstierna*, hade yrkats, att § 2 i Kungl. Maj:ts proposition, nr 241, måtte ändras på det sätt, att även inkomst av fast egendom underkastades krigskonjunkturbeskattning, samt att riksdagen måtte besluta sådan ändring av den i propositionen föreslagna skatteskalan, att progressionen fortsattes över nu föreslagna gräns, och hemställdes, att vederbörande utskott måtte framlägga förslag i detta avseende.

*Författnings-
förslag om
krigskonjunktur-
skatt.
(Forts.)*

I betänkande, nr 40, hade bevillningsutskottet hemställt, att riksdagen måtte antaga ett vid betänkandet fogat förslag till förordning om krigskonjunkturskatt.

Vid behandlingen av utskottets nämnda betänkande hade riksdagens kamrar stannat i olika beslut.

Punkten 1.

Beträffande lydelsen av 2 och 4 §§ i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt hade utskottets förslag av första kammaren godkänts, varemot andra kammaren åt samma paragrafer givit den avfattning, som föreslagits i en av herr K. G. Karlsson m. fl. avgiven reservation.

Då utskottet ansett frågan om lydelsen av 2 och 4 §§ vara av beskaffenhet att böra avgöras medelst gemensam omröstning, hade utskottet föreslagit följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att 2 och 4 §§ i förordningen om krigskonjunkturskatt skola erhålla följande lydelse:

2 §.

Med vinst, som i 1 § sägs, förstås av krigstillståndet föranledd ökning uti

a) inkomst, som avses i 7 § 3:o b), c) och d) förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt; samt

b) sådan under nämnda 7 § 3:o a) hänförlig inkomst, som på grund av anställning inom rörelse eller yrke, varom i samma § 3:o b) förmåles, till följd av genom krigstillståndet ökad vinst för arbetsgivaren eller ökad omfattning av rörelsen eller yrket tillgodokommer någon såsom tantième, lönetillägg, gratifikation eller under vilken annan form som helst.

Inkomst, varom i b) sägs, kallas i denna förordning *tantième*.

4 §.

För taxering till krigskonjunkturskatt beräknas inkomst av varje inkomstkälla för sig och till det belopp, varmed den vid stadgad deklaration om inkomst och förmögenhet bör angivas under litt. C och D i deklaraformuläret, dock att inkomst under C I beräknas allenast till den del, som utgör tantième.

*Författnings-
förslag om
krigskonjunk-
turskatt.*
(Forts.)

Vid taxeringen skall hänsyn tagas till särskilda, under nyssberörda litt. icke gjorda avdrag för värdeminskning, så vitt de beröra hithörande inkomst, men däremot icke till de i deklarationsformuläret omförmälda allmänna avdragen i vidare mån än att från inkomst, som uppstått på grund av det genom krigstillståndet framkallade läget, avdrag får ske för förlust, som uppkommit å annat företag för utnyttjande av samma läge.

Därest icke kan utrönas, med vilket belopp inkomst, som här avses, ingår i det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet, skall nämnda inkomst upptagas till det belopp, som den med ledning av den skattskyldiges deklARATION och andra handlingar kan beräknas hava utgjort.

Om skyldighet att avgiva särskilda deklARATIONER och uppgifter till ledning vid taxering av tantième stadgas i 21 §, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att 2 och 4 §§ i nämnda förordning skola erhålla följande lydelse:

2 §.

Med vinst, som i 1 § sägs, förstås av krigstillståndet föranledd ökning uti

a) inkomst, som avses i 7 § 1:o) samt 3:o) b), c) och d) förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt; samt

b) sådan — — — — — form som helst.
Inkomst, varom — — — — — tantième.

4 §.

För taxering till krigskonjunkturskatt beräknas inkomst av varje inkomstkälla för sig och till det belopp, varmed den vid stadgad deklARATION om inkomst och förmögenhet bör angivas under litt. A, C och D i deklarationsformuläret, dock att inkomst under CI beräknas allenast till den del, som utgör tantième.

Vid taxeringen — — — — — i 21 §.»

Herr Hammarström: Innan kammaren godkänner den föredragna voteringspropositionen, måste jag be att få säga några ord i anslutning till gårdagens debatt rörande krigskonjunkturskatten.

Bevillningsutskottets ordförande berörde då frågan om det berättigade eller oberättigade i en gemensam omröstning. Jag ansåg för min del icke, att det var anledning att då närmare

ingå på denna fråga, men antydde, att det möjligen kunde bli tillfälle att återkomma till densamma. Ett sådant tillfälle skulle ju möjligen nu kunna anses föreligga.

*Författnings-
förslag om
krigskonjunk-
turskatt.*

(Forts.)

Emellertid torde väl det framlagda förslaget till voteringsproposition giva rätt åt den i går från olika håll hävdade uppfattningen, att det hade varit ändamålsenligt, om bevillningsutskottets i går avgjorda betänkande haft sin hemställan så uppställd, att kammaren hade fått tillfälle att avgöra frågan särskilt för 1916 och särskilt för 1917. Om så hade varit förhållandet, hade det säkerligen nu förelegat förslag till skilda voteringspropositioner, den ena avseende det förra året och den andra avseende det senare året. Kammaren hade då haft tillfälle att pröva och avgöra angående vardera för sig. Det är ju möjligt, att bägge blivit av kammaren godkända, men det är också tänkbart, att den uppfattning, som på vissa håll gör sig gällande, att gemensam votering rörande grunderna för redan fastställda bevillningar icke bör företagas, hade kommit att vinna avseende. Det kan man icke nu veta, men huru som helst — prövningsrätten hade stått öppen, vilket den nu faktiskt knappast kan sägas göra, då ju gemensam omröstning angående krigskonjunkturskatten för 1917 bör äga rum och denna omröstning numera icke kan äga rum, utan att i sammanhang därmed man även kommer att rösta om frågan för 1916. Under sådana förhållanden anser jag ändamålslost att nu ingå på själva realfrågan, huruvida omröstning bör äga rum jämväl för 1916.

Men innan jag slutar, kan jag icke underlåta att ytterligare tillägga ett par ord. Bevillningsutskottets ärade ordförande ansåg sig — så ville det åtminstone förefalla mig — hava anlagt en företrädesvis praktisk synpunkt på frågans bedömande. Jag hemställer dock, huruvida det kan anses vara så särskilt praktiskt att nu ha det så ställt, att den som skulle vilja vara med om förhöjning eller utvidgning av beskattningen för 1917, men icke anser det rätt eller lämpligt att vara med om en åtgärd, som innebär en rubbning av redan fastställda grunder för 1916 års bevillning, nu icke är ställd i en bättre situation, än att han har att välja mellan att antingen rösta för förhöjning eller utvidgning av skatten för 1917, men därvid också vara med om att genomföra den rubbning i grunderna för 1916 års bevillning, som han anser icke böra komma ifråga — eller ock, om han vill tillgodose önskemålet att i allt väsentligt lämna grunderna för 1916 års bevillning orubbade, att icke kunna få giva sin röst för den utvidgning eller förhöjning av beskattningen för 1917, som han anser påkallad. Detta förefaller åtminstone icke mig praktiskt. Men om det skulle vara så, då nödgas jag medgiva, att den synpunkt jag i går anlade på frågans bedömande, må betraktas som företrädesvis formell.

Herr Karlsson, K. G.: Var den föregående talaren fått det ifrån, att jag hade berömt mig av att hava anlagt en praktisk

Författnings-
förslag om
krigskonjunk-
turskatt.

(Forts.)

synpunkt på den föreliggande frågan, det förstår jag icke. Möjligtvis, men det tror jag icke att jag sade, skulle jag kunna anse det praktiskt att, som saken nu ligger, taga det föreliggande förslaget, men jag har aldrig berömt mig av att hava bedömt denna fråga ur en praktisk synpunkt. Jag skall t. o. m. villigt erkänna, att jag icke tror, att det hade kunnat skada, om man hade uppdelat frågan såsom herr Hammarström nu sade, men det var icke så alldeles lätt att göra denna uppdelning, och därför blev den icke gjord. Det hade ju dock verkligen stått herr Hammarström såsom ledamot av bevillningsutskottet fritt att inom utskottet arbeta för, att betänkandet hade fått den formulering, som herr Hammarström önskade.

Då talaren icke ingått på något bedömande i övrigt av föreliggande förslag, skall jag endast be att få yrka bifall till det samma.

Herr Hammarström: Vad bevillningsutskottets ärade ordföranden nu yttrade var verkligen av den beskaffenhet, att jag icke kunde underlåta att begära ordet, ehuru jag eljest icke haft för avsikt att så göra. Dels antydde han, att jag skulle saknat fog för mitt yttrande om, att han gjort anspråk på att hava anlagt en praktisk syn på frågan, dels framhöll han, att jag borde hava framfört mina åsikter redan i utskottet.

På det förra vill jag svara, att jag icke kunde tro annat än att han ville hava gjort anspråk på företrädesvis praktiskt betraktelsesätt, då han syntes i motsats därtill vilja ställa de alltför för formella synpunkter, jag anlagt på frågans bedömande, eller — jag tror han uttryckte sig något mera personligt — min företrädesvis formella läggning, vilket ju kan vara ungefär det samma, förmodar jag. Jag trodde mig verkligen vara berättigad däri se ett anspråk på att frågan inom utskottet avgjorts efter mera praktiska synpunkter.

Vad den andra frågan beträffar, torde utskottets ordförande mycket väl veta, att jag inom utskottet på ett tidigare stadium, innan man ännu gick till frågans avgörande, framförde vissa konstitutionella betänkligheter, men saken hade ju då ännu icke avancerat så långt, att anledning från min sida förelåg till att framställa något yrkande. Därefter åtnjöt jag, för bortresa från staden, ledighet från riksdagsgöromålen under fem dagar. Under den tiden avgjordes frågan i utskottet, men före justeringen satte jag mig privat i förbindelse med ordföranden och framlade därvid mina synpunkter under anhållan dock, att dessa icke skulle framföras till utskottet, då jag naturligtvis icke privat ville påverka utskottet. Jag undrar, om den ärade ordföranden under sådana omständigheter kan ha anledning att antyda, att jag icke gjort vad jag kunnat för att i utskottsarbetet få mina synpunkter beaktade.

Herr Karlsson, K. G.: Ja, det torde nog vara föga upp-

byggligt för kammaren att herr Hammarström och jag vidare fortsätta denna halvprivata diskussion, men jag vill dock, beträffande herr Hammarströms yttrande, att jag i går skulle sagt, att han hade en formell uppfattning, erinra om det sammanhang, i vilket jag fällde detta omdöme. Det var när herr Hammarström — jag kan icke citera ordagrant — lät förstå — eftersom herr Hammarström tillåtit sig referera ett enskilt samtal oss emellan torde även jag få göra det — vad han även tidigare vid våra överläggningar låtit förstå, nämligen att han anser den omständigheten, att man beslutar ändra en tullsats för löpande året hava mindre betydelse än om man beslutar ändra exempelvis en föreliggande skatt för det löpande året. Då gjorde jag den invändningen, att man väl här måste se till principen, och det förvånade mig, att herr Hammarström, som — jag hoppas att det icke uppfattas såsom någon personlig anmärkning — ofta förefaller ådagalägga en formell uppfattning, icke gillade min åskädning härvidlag, att det icke här gällde, om det rörde sig om en större eller mindre sak utan huruvida det över huvud taget vore rätt.

Beträffande arbetet i utskottet vill jag säga, att jag är övertygad, att, om herr Hammarström haft tillfälle att framlägga sina synpunkter i utskottet, hade utskottet såsom alltid tagit all möjlig hänsyn till hans framställning. Det är ju så, att herr Hammarström genom sina kunskaper och sin stora erfarenhet på det område, bevillningsutskottet arbetar, utövar ett stort inflytande på utskottets beslut, och jag tror, att herr Hammarström, då dock i alla fall detta ärende låg före innan han reste bort, och det icke, såvitt jag kommer i håg var fattat definitivt beslut, när han kom tillbaka, kunnat utöva ett starkare inflytande i den riktning han önskat.

Emellertid är jag fortfarande övertygad om, att det är riktigt, vad jag sade i går. Behandlingen av detta ärende har av utskottet bedrivits efter ungefär samma princip som i fråga om stämpelförordningen år 1910 och jag skulle vilja begagna det gamla ordet, att man icke är sämre när man är som andra.

Efter härmed slutad överläggning godkändes den föreslagna voteringspropositionen.

Punkten 2.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran följande under gårdagen bordlagda ärenden, nämligen bevillningsutskottets betänkande, nr 42, lagutskottets memorial nr 49 ävensom jordbruksutskottets memorial nr 101.

Vid föredragning av särskilda utskottets sistlidna dag bordlagda memorial nr 6, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktbetjäning, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Föredrogs ånyo statsutskottets den 5 och 6 innevarande juni bordlagda utlåtande nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag för gäldande av kostnader för införandet av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Vad utskottet hemställt bifölls, och utskottets i slutet av utlåtandet gjorda anmälan lades till handlingarna.

Föredrogs ånyo bankoutskottets den 5 och 6 i denna månad bordlagda utlåtanden och memorial:

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1916 åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner, såvitt angår pensionsväsendet;

nr 61, i anledning av framställningar om krigstidshjälp åt befattningshavare anställda hos riksdagen eller dess verk;

nr 62, i anledning av väckt motion om krigstidshjälp åt f. d. statstjänare med pension, ej överstigande 800 kronor; samt

nr 63, med förslag angående arvoden till de vid innevarande riksdag hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktmästare.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Vid föredragning av jordbruksutskottets nästlidna dag bordlagda utlåtande nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1916 åt befattningshavare i statens tjänst i vad propositionen rör under jordbruksdepartementet lydande ärenden jämte i ämnet väckta motioner, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Sammanjämningsförslag om försäkring för olycksfall i arbete m. m.

Föredrogs ånyo särskilda utskottets den 5 och 6 i denna månad bordlagda memorial, nr 3, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete, till lag om ändrad lydelse av 17 kap. 12 § handelsbalken, till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 27 juni 1902 innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar och till lag angående tillämpning med avseende å elektrisk järnväg av bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift; dels ock i anledning därav väckta motioner.

I utlåtande nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete, till lag om ändrad lydelse av 17 kap. 12 § handelsbalken, till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 27 juni 1902 innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar och till lag angående tillämpning med avseende å elektrisk järnväg av bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886, angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift, dels ock i anledning därav väckta motioner, hade särskilda utskottet hemställt under A), att riksdagen måtte antaga de lagförslag utskottets berörda utlåtande innehålle, under B) att riksdagen måtte besluta skrivelse till Kungl. Maj:t av närmare angivet innehåll samt under C) att de inom första kammaren väckta motionerna, nr 104, av herr Neiglick m. fl., nr 109, av herr Lindley och nr 110, av herr von Sydow samt motionerna inom andra kammaren, nr 266, av herr Sundberg m. fl., och nr 274, av herr Tysk, nr 275, av herr Eriksson i Grängesberg m. fl. och nr 276, av herr Thore, i den mån dessa motioner ej blivit besvarade genom utskottets hemställan under A) och B), icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Sammanjämningsförslag om försäkring för olycksfall i arbete m. m.
(Forts.)

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hade vid behandling av utskottets utlåtande båda kamrarna godkänt, förutom utskottets hemställan under B), det under A) upptagna förslag i fråga om 3, 8, 14, 18, 24, 30—32 och 36 §§ i förslaget till lag om försäkring för olycksfall i arbete ävensom övriga lagförslag. Däremot hade kamrarna i vissa angivna hänseenden stannat i olika beslut.

Med anledning av vad sålunda förekommit hade utskottet till behandling förhaft frågan om jämkning av den skiljaktighet, som sålunda föreläge emellan kamrarnas beslut; och hade utskottet hemställt,

ej mindre att kamrarna, med frånträdande i angivna fall av förut fattade beslut, måtte antaga *dels* 1, 4, 16, 17, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 33 och 34 §§ av lagen om försäkring för olycksfall i arbete ävensom lagen om ändrad lydelse av 17 kap. 12 § handelsbalken, lagen om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 27 juni 1902 innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar och lagen angående tillämpning med avseende å elektrisk järnväg av bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada till följd av järnvägs drift i den lydelse nämnda paragrafer och lagar ägde i Kungl. Maj:ts förslag, *dels* 2, 7, 11, 12, 15 och 21 §§ av lagen om försäkring för olycksfall i arbete i den lydelse samma §§ hade i utskottets förslag, *dels ock* viss ändrad lydelse av 5, 6, 9, 10, 13, 19, 25, 35 och 37 §§ samt promulgationsstadgandena i sistnämnda lagförslag,

än även att kamrarna, första kammaren med frånträdande av förut fattat beslut, beslutade i överensstämmelse med utskottets i dess utlåtande nr 1 under C) gjorda hemställan.

Herr Olsson, Lars: Vid behandlingen här i kammaren förra lördagen av särskilda utskottets utlåtande nr 1 i anledning

Sammanjämkningsförslag om försäkring för olycksfall i arbete m. m.

(Forts.)

av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete m. m. yrkade jag bifall till Kungl. Maj:ts förslag om fyra dagars karenstid för att skydda de mindre arbetsgivare från de överraskningar en längre karenstid för dem medför, men utan att dock vinna kammarens bifall till detta förslag. Jag insåg, att genom kamrarnas olika beslut i fråga om karenstiden den ståndpunkt jag förut intagit i utskottet icke i fortsättningen kunde vidhållas. Därför sökte jag genom obligatorisk försäkring under karenstiden hindra att dessa överraskningar, som genom en ändå längre karenstid säkerligen skulle tillkomma många av de mindre arbetsgivarna, skulle bli gällande, men även detta utan resultat. Det har sålunda varit med synnerligt stor betänksamhet som jag biträtt föreliggande sammanjämkningsförslag, och att jag gjort det beror på, att jag icke kunnat taga på mitt ansvar att hindra de många olyckliga, som genom olycksfall bli invalider, liksom icke heller de många änkor och barn, som genom olycksfall bli berövade sina familjers stöd, från att komma i åtnjutande av den bättre ersättning, som genom föreliggande lag kommer dem till godo. Jag har även sett så att säga förmildrande omständigheter däruti, att man har utsikt att genom en snar lösning av den obligatoriska sjukkaseförsäkringen den tid, under vilken de risker jag berört skulle existera för många arbetsgivare, blir ganska kort. Icke för det jag tror att en sådan lösning av sjukkaseförsäkringen är så snart genomförd med de stora ekonomiska konsekvenser den för med sig, men det är ändå att hoppas, att denna karenstid, som nu bestämts, icke skall bli så långvarig. Jag har därför biträtt sammanjämkningsförslaget, men jag vill nu med dessa ord göra en vördsam vädjan och uttala den förhoppningen, att statsrådet och chefen för civildepartementet genom riksförsäkringsanstalten, dess ombud eller annorledes skall bringa denna lag till så allmän kännedom ute bland folket som möjligt och vidtaga sådana åtgärder, att de ledsamma konsekvenser jag tror denna lag kommer att medföra för de mindre arbetsgivarna bli så ringa som möjligt.

Med dessa ord har jag velat tillkännagiva, att jag icke frånträtt den ståndpunkt jag förut intagit i denna fråga och redogöra för de motiv, som varit vägledande för mig, när jag biträdde sammanjämkningsförslaget.

Jag har intet yrkande att göra.

Överläggningen ansågs härmed slutad, varefter kammaren biföll vad utskottet i föreliggande memorial hemställt.

Föredrogos ånyo särskilda utskottets den 5 och 6 innevarande månad bordlagda utlåtande och memorial:

nr 4, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till riksförsäkringsanstalten m. m., dels ock en i anledning därav väckt motion; och

nr 5, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande särskilda utskottets utlåtande nr 2 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående förvaltningen av pensionsförsäkringsfonden dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Anmäldes och godkändes andra sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 212, till Konungen i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för anordnande under åren 1916 och 1917 av kurser för befäls- och annan särskild utbildning vid landstormen, dels ock Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att undergå befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen.

Justerades nio protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2,49 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.
